

No. 347

**BUDUJMY
OJCZYZNĘ**

Wzrost prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 945.
Miesięcznie „ 315.
za roznośzenie
55 mk. miesięcznie
Z przes. poczt.
Kwartalnie mk. 1160.
Miesięcznie „ 385
poza Łodzią egz. 16
w Ameryce
1,5 dolara miesięcznie
Konto Pocztow. Kasy
Oszczędności 6:594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

zgodą i pracą

CALENDARZY
11 N. Damazego
12 P. Aleksandra
13 W. Łucji P. M.
14 S. † S. dz. Dyosa
15 C. Walerjana
16 P. † S. dz. Euzeoju
17 S. † S. dz. Łazarza

REDAKCJA
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41
TELEFON 28,

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI
Piątek dnia 16 grudnia 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska Jasna 10”
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń w „Rozwoju” administracja nie odpowiada.

Mowa tronowa

Donieśliśmy, że z powodu ugody angielsko-irlandzkiej będzie zwołana Izba gmin dla ratyfikacji tej umowy.
Król otworzył nadzwyczajne posiedzenie mowa tronowa, którą w streszczeniu podajemy:
„Izba została zwołana, ażeby równocześnie z parlamentem irlandzkim ratyfikować zawartą ugodę. Ugoda ta dotyczy dobrobytu i rozwoju nie tylko Irlandji, ale również Wielkiej Brytanji i posiada olbrzymie znaczenie dla całego świata. Irlandja staje się wskutek tej ugody nowym członkiem związku narodów, jakim jest Imperjum Wielko-Brytyjskie. W imię tego związku będzie mogła Irlandja urzeczywistnić swej idee”
Następnie zabrał głos Lloyd George, który oświadczył, między innymi:
„Postanowienia ugody angielsko-irlandzkiej wywołały wielkie zadowolenie w

całym świecie, większe nawet, aniżeli zawarcie jakiegokolwiek do tej pory układu. Rząd Angielski nie mógł udzielić Irlandji takich praw w sprawie posiadania własnych okrętów, jakie posiadają inne dominja, a to ze względu na konieczność pozostawienia obrony wybrzeża irlandzkiego w ręku Anglii. W dalszym ciągu Rząd Angielski zaproponował utworzenie rządu tymczasowego w Irlandji, składającego się z większości przedstawicieli narodów. Rząd taki będzie ponosił odpowiedzialność za stosunki w Irlandji. Po utworzeniu rządu takiego wojska angielskie będą wycofane z Irlandji. Wspomnieć muszę, że wszystkie Państwa Sprzymierzone skierowały pod adresem Rządu Brytyjskiego życzenie z okazji zawarcia ugody. Cały świat zatem cywilizowany przyjął z zadowoleniem i ucuciem ulgi fakt uregulowania sprawy irlandzkiej”.

stanowiących części składowe budynku. Polska ma nadto otrzymać wszelkie plany i wzory maszyn i narzędzi. Urządzenie biurowe wraz z budynkiem fabryki zatrzymuje Gdańsk. (3)

Sprawy polskie w Lidze Narodów

Donieśliśmy już, że Liga Narodów zbierze się w styczniu, w tej chwili otrzymujemy program Ligi, a w nim dużo miejsca jest poświęcone sprawom polskim, a mianowicie, odwołanie się Polski przeciwko decyzji Wysokiego Komisarza w m. Gdańska w sprawie ujścia Wisły, obsadzeniu stanowiska Komisarza w m. Gdańska, którego mandat wygasa w styczniu, sprawa nabywania i utraty praw obywatelskich w Gdańsku, konstytucja w m. Gdańska, oraz umowa polsko-gdańska z 24 października 1921. Prócz tego Rada Ligi Narodów rozpatrywać będzie spór polsko-litewski oraz sprawę mniejszości narodowych na Litwie, Łotwie i w Estonji.

ZAKOŃCZENIE

Komisja graniczna polsko-niemiecka na Śląsku otrzymała polecenie od Rady Ambasadorów, aby ukończyła swoje czynności przed 20 stycznia 1922 r. Rada ambasadorów chce wreszcie załatwić jak najszybciej sprawę Górnego Śląska. Na czele komisji granicznej stoi generał Dupont.

Konieczne rozbrojenie

Ameryka idzie szlakiem amerykańskim, na konferencji Waszyngtońskiej. Rozumna jest polityka ze wszystkich, sił pcha do rozbrojenia, co jest rozumne i konieczne, odpowiadające chwili kulturalnego rozwoju ludzkości.
Senator Borah, przywódca „Nieprzejednanych”, oświadczył w ciągu swego przemówienia w senacie między innymi, co następuje:
—Jeśli konferencja Waszyngtońska nie da istotnego wyniku w sprawie rozbrojenia, to wówczas ten nowy związek czterech mocarstw w sprawie Oceanu Spokojnego nie będzie, niż czem innym, jak tylko skończonym przymierzem wojskowym.

Senator Borah dodał, że stanowisko jego wobec tego układu będzie uwarunkowane w szczególności przez to, co konferencja uzieka w sprawie rozbrojenia i w sprawie Chin. Wynik konferencji byłby bardzo żółtuchający, jeśliby się miały odroczyć bez wydania zakazu używania łodzi podwodnych, trujących gazów, i innych barbarzyńskich środków wojennych. Czyż to nie zasługuje na pochwałę i poparcie?

O ŚCIGANIE APOSTOŁÓW PRZEWROTU

Podkomisja prawnicza i administracyjna pod przewodnictwem posła Steinhausa z udziałem delegatów ministerstwa sprawiedliwości i spraw wewnętrznych przeprowadziła dyskusję formalną w przedmiocie projektu ustawy wyjątkowej o ściganiu przestępców, zmierzających do przewrotu społecznego. Postanowiono na zebraniu następnego komisji zaprosić ministra spraw wewnętrznych Downarowicza.

ZGROMADZENIE NARODOWE W IRLANDJI

DUBLIN. 15 XII. — Otwarto tu Zgromadzenie narodowe irlandzkie. — De Valera, Griffithovi i Collins'owi urządzono serdeczną owację. — Oświadczenie De Valery, że jego stanowisko opozycyjne względem traktatu opiera się tylko na kwestiach formalnych wywołało ogólne zdziwienie.

LONDYN. 15 XII. — Lloyd George wygłosił w Izbie gmin mowę, w której odniera zarzut, jakoby umowa z Irlandją była poniżającą dla Anglii.

Wybuch wojny.

Pomiędzy Peru i Chili wynikł zatarg wojska z Peru wkroczyły do Chili. Chili liczy 3,600,000 mieszkańców, Peru 4,800,000 mieszkańców. (3)

Z Karelii.

Powstańcy wynarłi bolszewików z miasta Ręgyla. W mieście panuje spokój. Wojska powstańcze witano radośnie. (3)

Zwrot w polityce zagran. Rumunii.

Bukareszt, 15 grudnia.
Po ożywionej dyskusji w Izbie Niższej i Senacie rumuński minister spraw zagranicznych Take Jonescu podał się do dymisji. Fakt ten jest szeroko komentowany w sferach polityków rumuńskich.
Sądzą, iż oznacza to nowy zwrot w rumuńskiej polityce zagranicznej. P. Take Jonescu wygłosił gwałtowne zarzuty z powodu jego

dotychczasowej działalności.
(Dodać należy, że min. Take Jonescu należał do nawiąbińszych zwolenników Polski i dążył stale do ścisłego z nami stosunku. Przyp. red.)

Wydalenie niemieckich kolonistów.

Paryż, 15 grudnia
Rada ambasadorów załatwiła dziś protest Rządu niemieckiego w sprawie wydalenia z Polski 3,500 kolonistów niemieckich (na zasadzie 256-go artykułu Traktatu Wersalskiego). Rada Ambasadorów postanowiła, iż rzecz ta ma być uregulowana w drodze wspólnych rokowań między Polską, a rządem niemieckim co do ogólnych stosunków.

Górnośląskie obrady.

Katowice, 15 grudnia.
Prace podkomisji narafiają na poważne przeszkody wobec nieprzejadnanego stanowiska Niemców. Jako sporne kwestje wyłoniły się: sprawa obowiązującej waluty, ochrony mniejszości narodowej i łączności niemieckich związków robotniczych po polskiej stronie z centralami takich związków w Niemczech.
Stanowisko delegacji polskiej w powyższych sprawach jest bardzo rzeczowe. (3)

Gdańska fabryka broni.

Odnosnie do gdańskiej fabryki broni wydane zostało ośdecie orzeczenie, przyznające Polsce całe wewnętrzne urządzenie fabryki, na rzędzie, maszyny, motory i dynamo maszyny za wyjątkiem urządzeń wybudowanych lub maszyn,

Na oceanie Spokojnym.

Największa na kuli ziemskiej przestrzeń wód od najdawniejszych czasów otrzymała miano Oceanu Spokojnego. Oblewa on trzy części świata: Zachodnią Amerykę, oraz Wschodnie części Azji i Australii, od morza Północnego, do morza Południowego. Olbrzymie to lożysko wód należy, biorąc przeciętnie do najbliższych mórz z wyjątkiem kilku punktów na Oceanie Atlantycznym, które przesyłają te głębokości o przeset metrów.

W każdym razie przy brzegu Chili, gdzie tuż wznosi się niezwykłej wysokości pasmo gór Kordylierów i Andy Ocean Spokojny jest 7,600 z góra metrów głęboki, a ponieważ wierzchołek Cerro de Mercenario w Chili tuż nad morzem wynosi 6,797 metrów wysokości, przeto w tym miejscu otrzymujemy prawie bezpośrednio z góra 14,000 metrów różnicy powierzchni.

Pomimo tak znacznej przestrzeni wód, żeglarz najsłabiej odbywa podróż po tym oceanie, a najbardziej rozległe państwa, jak Chiny, Stany Zjednoczone i kolonie Wielkiej Brytanii dotykają się tego Oceanu, nie pomijając Syberii i Japonii.

Nic więc dziwnego, że na konferencji waszyngtońskiej wielką uwagę zwrócono na to olbrzymie morze i kraje do niego przyległe.

Konferencja dała wyniki zupełnie dodatnie. Trzy dni temu podpisany został akt w Waszyngtonie przez przedstawicieli Stanów Zjednoczonych Hughesa, Anglii — Balfoura, Francji — Vivianiego i Japonii księcia Tokugawę.

Chodziło konferencji głównie o uregulowanie pokoju w Europie, o rozbrojenie, a tymczasem prace swe skierowała ona w zupełnie innym kierunku, który również był nie wykluczony z narad boć chodziło o pokój całego świata, ale jednak nie grał tu zasadniczej roli.

A warunki tenie są zbyt obszerne jednak że wiele mówią w swoich czterech punktach i tak:

1) Wysoce kontrahenci zobowiązują się wzajemnie respektować prawa do posiadania wysp i dominiów na Oceanie Spokojnym.

2) Gdyby nastąpiły różnice zdań między kontrahentami, dotyczącej jakiejś sprawy na Oceanie Spokojnym i gdyby te różnice zdań nie mogły być uregulowane w zadowalający sposób w drodze dyplomatycznej i groziły zamknięciem istniejącej harmonii między nimi, wówczas mocarstwa zaproszą innych kontrahentów na konferencję której będzie przedłożony do zbadania i uregulowania całości kształt sprawy.

Gdyby wymienione wyżej prawa były zagrożone przez agresywne stanowisko innego

mocarstwa wówczas porozumieją się kontrahenci między sobą w sposób szczery, aby dojść do porozumienia, co do najsukuteczniejszych zarządzeń, przedsięwziętych wspólnie lub też od siebie, aby uwzględnić wymagającą sytuację.

3) Niniejszy układ pozostaje w mocy przez 10 lat od dnia wejścia w życie. Po upływie tego okresu będzie dalej w mocy z tym zastrzeżeniem, że każdy z kontrahentów będzie miał prawo wypowiedzieć go na 12 miesięcy narzód.

4) Układ niniejszy będzie o ile możliwości jak najrychle ratyfikowany, odpowiednio do zwyczajów konstytucyjnych kontrahentów. Wejście on w życie, gdy dokumenty ratyfikacyjne będą złożone w Waszyngtonie. Skoro to nastąpi wycaśnie konwencja między Wielką Brytanią a Japonią, zawartą w Londynie 13 lipca 1911.

Porozumienie się czterech mocarstw na wschodzie i w dodatku mocarstw tak potężnych, to niemałe zdarzenie, to fakt bardzo doniosły. Europa nie może nad tem faktem przysnąć do porządku dziennego, ona się musi z nim liczyć.

Dwa narody, mające swoje własne kraje nad Oceanem Spokojnym Japonia i Stany Zjednoczone, oraz Anglia której olbrzymie Indyskie kolonie dotykają również tego morza, oraz jako Sojuszniczka Stanów Zjednoczonych i Anglii — Francja, to siły nie byle jakie. Z temi siłami reszta potęg świata nawet ściśle złączonych interesami nie jest w stanie zmierzyć się ani orężnie, ani ekonomicznie.

To też już w samym zarodku Hughes rzekł na konferencji Waszyngtońskiej, że jeżeli Europa nie zgodzi się na rozbrojenie to porozumienie czterech mocarstw oceanu Spokojnego zamieni się w Związek Zbrojny a taka potęga będzie mogła nie tylko prosić, ale i rozkazywać. Płn Króla Edwarda VII dojrzał w zupełności i przewyższył nawet tego monarchę oczekiwania.

Jak z najmniejszego i niewiele znaczącego państwa — Serbii wszczął się pożar strasznej wojny światowej, tak z porozumienia czterech wielkich narodów o Ocean Spokojny może wyjść uleczenie tych narodów raz na zawsze z krwawych walk, które naprawdę więcej nieszczęść niż pożytku człowiekowi przynoszą.

Obv ten Wielki, Spokojny ocean był symbolem nowej ery, która by naprawdę stworzyła wszy rozbrojenie — posunęła człowieka na arenę bardziej kulturalnego i idealnego życia stworzyła spokój na ziemi!

R. R. —

— Otóż w tej wielkiej ilości poruszonych tematów i powziętych uchwał tkwią niebezpieczeństwo, że nie tylko nie zostaną one zrealizowane, a nawet Państwa rozważne, holdujące zasadzie „festina lente”, odsuną się od Międzynarodowego Biura Pracy. Francia na początku konferencji zaznaczyła wyraźnie swe negatywne stanowisko w kierunku pośpiesznego wprowadzenia na porządek dzienny spraw rolniczych. Anglia ku końcowi uprzedziła, że bezwarunkowo nie ratyfikuje, tak jak to zresztą już zrobiła z konwencją o 8-godzinnym dniu pracy, konwencji o cotygodniowym odpoczynku w zakładach przemysłowych. Mojem zdaniem o ile konferencje przyszłe i Międzynarodowe Biuro Pracy nie będą traktowały spraw realnie, to jest tak, by istotnie konwencje i zalecenia mogły być przyjęte przez państwa całej kuli ziemskiej bez względu na różnice klimatyczne, religijne i zwyczajowe i inne liczne cechy, tak różniące pomiędzy sobą narody pracujące, istnienie całej wielkiej organizacji Międzynar. Biura Pracy będzie bardzo krótkotrwałe.

— Czy wobec tego racjonalne jest dążenie do utrzymania Międz. Biura Pracy i Konferencji corocznych?

— Niewątpliwie tak, gdyż problemat pracy wysunął się na czoło zagadnień społecznych i na całej naszej planecie jest zagadnieniem wagi pierwszorzędnej. Oczywiście ze względu na jego doniosłość zagadnienie to jest bardzo skomplikowane i nie może być rozpatrywane tylko z punktu widzenia interesów klasowych, czy to pracodawców czy też pracowników. Zbyt lekką wazony jest element produktywności pracy, pomimo że wojna minioną tak wielką dała nam przestroge pod tym względem. Dalej narody mniej kulturalne niedoceniają czynnika jakości pracy, który tylko w najwięcej prymitywnych rodzajach pracy nie odgrywa poważnej roli. Dalej charakterystyczne było zachowanie się przedstawicieli pracowników, którzy uważali, że konferencja powinna zajmować się wyłącznie pracą robotników, zaś praca inteligencji żadnej opieki nie wymaga. To też stałe opracowywanie zagadnień pracy przez Międzynarodowe Biuro Pracy, organizację istotnie dobrze zorganizowaną, posiadającą pierwszorzędnych kierowników i pracowników oraz odpowiednie podstawy finansowe, i periodyczne decydowanie spraw dokładnie zbadanych przez tak wybitnych fachowców, jawy byli w gronie delegatów na Konferencji Genewskiej może dać wyniki bardzo poważne i nader pożądane dla ludzkości.

— Czy istotnie delegaci tworzyli zespół o tak wysokim poziomie?

— Należał tak, szczególnie zaś odznaczali się delegaci krajów o wysokiej kulturze: Anglii, Francji, Włoch, Holandii, Szwajcarii, Szwecji i t. p. Mniej pociągali reprezentanci niektórych krajów egzotycznych szczególnie tacy, którzy zmieniali swe opinie z jednego dnia na drugi pod wpływem energiczniejszych przemówień lub ze względów politycznych.

— A więc i polityka odgrywała na konferencji dużą rolę?

— Duża, nie powiem, lecz pewną rolę odgrywać musiała w zespole przedstawicieli 39-ciu państw, które wysłały 68 delegatów rządowych, 25 delegatów pracodawców i 25 delegatów pracowników, którym towarzyszyło 233 rzeczoznawców. W tak różnorodnym zespole musiały istnieć tendencje międzynarodowe państwowe, rozmaite ugrupowania narodowe oparte na tradycji lub sympatiach, względów na przemysł i handel wszechświatowe, niemala też role odgrywały programy ugrupowań robotniczych o charakterze międzynarodowym.

— Czy są jakie wskazania ogólne dla Polski, wynikające z konferencji genewskiej?

— Przedewszystkiem, że delegaci powinni być doskonale obznajmieni z regulaminami i zwyczajami konferencji, posiadając pewne stosunki w gronie, które zebrało się już po raz 3-ci (t. j. w Waszyngtonie, Genewie i Genewie), mieć łączność z rzeczoznawcami gruntowną znajomość tematów traktowanych i opinie wyrobioną na podstawie konferencji z miarodajnymi organizacjami krajowymi. Wtedy ich opinia nie będzie osobista, lecz wyrazem życzeń i intencji

Co nam dała konferencja pracy w Genewie.

Donieśliśmy w swoim czasie, że w Genewie odbywa się konferencja międzynarodowa pracy, nie przypisując zbyt doniosłego znaczenia tej konferencji, a to z tych powodów, że zbiera się tam przedstawiciele różnych narodów o różnym temperamencie i ukształceniu, zapatrywaniach i kulturze. Rzeczywiście pozytywnych danych Konferencja nie wydała i trafnie postąpił „Kurjer Poranny” badając powody i przyczyny takiego rezultatu u p. Okolskiego, który jako delegat pracowników polskich, niedawno powrócił z Genewy.

Interwiew przyniósł spora garść wiadomości, z którymi również chcemy zapoznać Łódź.

— Wynikiem bezpośrednim Konferencji mówi p. Okolski jest uchwalenie 7 konwencji i 8 zaleceń dla członków t. j. 54 państw, należących do Ligi Narodów. Konwencje te wejdą w życie po zawotowaniu ich przez parlamenty odnośnych państw i dokonaniu aktów ratyfikacyjnych. Konwencje prze-

nej, jako farby trujące, wewnątrz budynków i obowiązkowego jednodniowego odpoczynku raz w tygodniu w zakładach przemysłowych. W marynarce zostały ustalone konwencje, jedna określająca minimum wieku osób zatrudnionych na statkach i druga ustalająca obowiązkowe oględziny dzieci i młodzieńców zatrudnionych na pokładach okrętów. Rolnictwa dotyczy 3 konwencje: jedna, ustalająca warunki dopuszczenia dzieci do pracy, druga — nadająca prawo przesłania się pracownikom i trzecia, traktująca o odszkodowaniu w razie nieszczęśliwych wypadków. Zalecenia przemysłowe dotyczą od odpoczynku cotygodniowego w zakładach handlowych, rolnicze zaś traktują: pracę nocną dzieci i młodzieży, prace nocną kobiet, ochronę pracujących kobiet przed upośledzeniem, mieszkań i noclegów robotników, wykształcenia zawodowego, środków zapobiegawczych przeciw bezrobociu i wreszcie ubezpieczenia społeczne.

— Czy wszystkie te konwencje i zale-

resów danych ugrupowań. Dalej delegacja powinna posiadać dostateczny materiał statystyczny, by w danej chwili udowodnić takie a nie inne stanowisko Polski w gronie innych państw. Wreszcie na terenie konferencji powinna być prowadzona w spo-

sób poważny agitacja gospodarcza na korzyść Polski za pomocą materiałów rozdawanych lub rozsyłanych, tak jak to z dużym powodzeniem czyniła Japonja, Norwegja, Finlandja, Czechi i t. p.

Trocki za czerezwyczałką.

„Cause Commune“ komunikuje, że na ostatnim z ostatnich posiedzeń rady komisarzy ludowych omawiano sprawę reorganizacji czerezwyczałki. Osiński, w imieniu grupy komunistów umiarkowanych oświadczył, że czerezwyczałka jest obecnie państwem w państwie.

Po wyczerpującej dyskusji, podczas której Trocki stał w obronie czerezwyczałki, rada komisarzy ludowych uznała, że czerezwyczałka odpowiada w zupełności potrzebom chwili bieżącej. (9)

Z WARSZAWY.

Niepraktyczny projekt.

Prezes Warsz. Towarzystwa Naukowego p. Koczanowski zwołał posiedzenie inteligencji, na którym postanowiono, że jeżeli obstrukcja partyjna nadal będzie trwała, to inteligencja usunie się zupełnie od udziału w życiu politycznym.

(Ale przecież towarzysze więcej niczego nie pragną, Przp. Red.) (3)

BANKIET.

Minister spraw wojskowych Sosnkowski wydał obiad w zamku warszawskim na cześć generała Niessell'a i obdarzył go tam Krzyżem Walecznych I, II, III i IV klasy.

ZMIANA W POSELSTWIE.

(wp) — Pierwszy sekretarz poselstwa Jugosławijskiego w Warszawie, p. Franjo Coletisa opuścił Warszawę. mianowany bowiem został generalnym konsulem w Marsylii.

Tyfus.

W Warszawie ukazał się tyfus, przywiekły go powracający z Rosji.

Dr. Bogucki, naczelnik wydziału zdrowia publicznego, poczynił surowe zarządzenia.

Obawiają się jednak, żeby je niepowołani nie pokrzyżowali. (3)

POWRÓT ZABRANYCH RZECZY.

Jutro spodziewają się przybycia z Szwajcarii 47 wagonów z meblami wywiezionymi do Rosji z Łazienek i Zamku królewskiego.

OLBRZYMI POŻAR WARSZTATÓW.

Wniedaj o godz. 8 wiecz. na stacji Warszawa Wschodnia, wybuchł pożar w giserni warsztatów kolejowych dworca. Ogień rozszerzał się z szaloną szybkością i wkrótce przenosił się na ślusarnię i lakiernię. Nad Pragę ukazała się olbrzymia łuna. Akcja ratownicza była nie wystarczająca. Uratowano tylko pobliską szopę drewnianą, gdzie znajdowało się 40 wagonów iowarowych. Spłonęły doszczętnie olbrzymie hale, mieszczące gisernię, ślusarnię i modelarnię. Spaliło się też 13 wagonów osobowych, w tej liczbie 3 t. zw. „pulmany“.

Pożar umiejscowiono o północy. Straty miliardowe narazie nie obliczone. [3]

TEATRY WARSZAWSKIE.

W teatrach warszawskich daje się odczuć zupełny brak frekwencji. Kasy nie wystarczają na pokrycie kosztów.

CZWARTA LOTERIA PAŃSTW.

Druga klasa. — Drugi dzień Główniejsze wygrane.

Mk. 80,000 nr. 3977.
Mk. 40,000 nr. 21019.
Mk. 15,000 nr. 84491.
Mk. 10,000 nr. 75275.
Mk. 8,000 n-ry 7865 14771 30701
Mk. 5,000 n-ry 29797 33509 52395
Mk. 3,000 n-ry 3579 21390 24282 26120
25707 39427 39512 45845 59141 61821 64737
66018 70340.

MISJA ANGIELSKA.

Misja angielska we Lwowie została zwinięta.

STRAJK KOLEJOWY W BERLINIE.

Strajk służby kolei miejskich ponadziemnych i podziemnych, który wybuchł w Berlinie może być zażegnany w każdej chwili, jeśli Zarząd zgodzi się na zadośćuczynienie warunkom, postawionym jeszcze w dniu 3 grudnia przez pracowników tychże kolei.

MASŁO DUNSKIE W DRODZE.

„Przegląd Wiecz.“ donosi, że pierwsze transporty masła duńskiego znajdują się już w Gdańsku. Za kilka dni przybędzie ono do Warszawy i jeszcze przed świętami ukaze się w handlu. — Firmy nasze poczyniły zamówienia na setki milionów.

Cena masła duńskiego będzie prawdopodobnie znacznie niższa od cen krajowego, wplynie więc może hamująco na nasz rynek nabiałowy.

150 MILJONÓW.

Niemcom, jak mówią ogólnie w Berlinie, brakuje 150 milionów marek złotem do zapłacenia pierwszej raty styczniowej.

Ciekawy proces Krassina w Londynie.

Jak donosi „Journal“ paryski z Londynu, rozgrzewa się tam interesujący proces, mający za przedmiot sytuację oficjalną Krassina, przedstawiciela rządu sowieckiego w Anglii.

Jeden z domów handlowych w Yorkshire wdrożył przeciw Krassinowi akcję o zapłacenie 45,638 funtów szterlingów za towary dostarczone rosyjskiej delegacji handlowej. Krassin powołał się na swą nietykalność jako dyplomaty, aby uniknąć procesu.

Wtedy sędzia Banks zwrócił się do Foreign Office o udzielenie mu informacji, czy Krassin był kiedykolwiek przyjęty przez króla w charakterze przedstawiciela oficjalnego rządu sowieckiego. Minister odpowiedział, że Krassin nigdy nie był przyjęty przez króla.

„Niema w zwyczaju — brzmiała odpowiedź, ażeby rząd Jego królewskiej mości przyjmował reprezentanta państw, które nie zostały prawnie uznane“.

Sędzia zastrzegł sobie czas do rozważenia poczem powzięł decyzję w sprawie uznania lub nieuznania nieykalności państwa sowieckiego. (6)

Popieranie twórczości naukowej.

Komisja oświatowa po dyskusji nad wnioskiem naszym posła Sokolnickiej w przedmiocie ustawy o państwach uniwersytetach i politechnikach przyjęła rezolucję, wzywającą rząd: 1) aby przedstawił plan popierania twórczości naukowej środowisk naukowych, oraz jej twórców i krzewicieli. 2) przedstawienie szczegółowe projektu ustawy dotyczącej szkół akademickich oraz ich pracowników. 3) Przedłożył projekt ustawy

o pragmatyce służbowej i ustawy emerytalnej dla profesorów i pomocników naukowych państwowych szkół akademickich 4) aby następnym dniem wnioscie do sejmiku przygotowany projekt noweli do ustawy o uposażeniu dla profesorów i innych wykładowców pomocników naukowych państwowych szkół akademickich z dniem 13 lipca 1920 r. celem wprowadzenia w życie tej noweli w roku bieżącym.

TELEGRAMY

Mianowanie.

Meysztoicz mianował kapłana Pristora dowódcą Wojsk Środkowej Litwy (oczem już doświadczonego) i nadał mu głos decydujący narównie z dziesięcioma dyrektorami departamentów

Deficyt.

Koleje państwowe niemieckie przyniosły za listopada około 4 miliardów deficytu.

Wyjazd Brianda.

W niedzielę Briand wyjeżdża do Londynu. [1]

Odroczenie.

Likwidacja ministerium poznańskiego które miało być już zniesione, na żądanie p. ministra skarbu została odroczone. (8)

Urzednicy.

Dziś rada ministrów obraca się nad etatami urzedników. Eaty te nie będą prawdopodobnie obniżone. (3)

WATYKAN BOJKOTUJE POLAKÓW?

Kraków, 15 grudnia.

„Głos Narodu“ donosi o nowej klesce, jaką zgotował polakom katolikom w Chicago Watykan. Drugim mianowicie biskupem - sufraganiem diecezji zamianowany został irlandczyk. — Arcybiskupem jest Niemiec, pierwszym sufraganiem, Anglik. — Tymczasem polacy w Chicago zajmują drugie miejsce wśród katolików tamtejszych i mają zorganizowanych 49 parafii.

Skutki apatii politycznej.

Pomiędzy aresztowanymi z powodu komunistycznych rozruchów w Wiedniu znalazł się także pewien lekarz, zatrudniony w jednym z szpitali wiedeńskich. Oskarżony jest on mianowicie o to, że ukradł szynkę w sklepie masarskim, który uległ rabunkowi. Człowiek na stanowisku tego aresztowanego mógł popełnić podobne przestępstwo tylko z głodu. Jeżeli tak jest, to rzeczywistość straszne stosunki panować muszą wśród inteligencji wiedeńskiej, która nie zadługo może się znaleźć tam, gdzie się znajduje inteligencja rosyjska. (3)

Z ostatniej chwili.

— Pukanina rewolwerowa.

(as) Pomiędzy właścicielem domu przy ul. Nawrot 76 Gustawem Wagnerem, a lokatorem tegoż domu Karolem Wajnertem od czasu dłuższego wynikały spory. Wniedaj lokator będąc pod dobrą datą wystrzelił do kamienicznika przez drzwi.

Kula przeszła przez drzwi nikogo nie raniąc.

SADY DORAŻNE.

(as) W dn. 22 b. m. Sąd dorażny w Łodzi rozważać będzie sprawę przeciwko 26 letniemu Janowi Holendrowi, oskarżonemu o zabójstwo Lidy Kasman w celach rabunkowych, oraz 62 letniej Franciszce Michalskiej i 19 letniemu Antonjemu Michalskiemu o podżeganie do czynu powyższego.

